

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

TINGELSTAD IDRETTSFORENING
c/o Sissel Ludvigsen, Markakleiva 35
2760 BRANDBU

Vår dato: 25.09.2020
Vår ref.: 201907482-8
Arkiv: 311
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Vegard Rønning Dahlen
22959396/verd@nve.no

Vannuttak fra Grunningen for snøproduksjon i Gran kommune, Oppland – tiltaket er vurdert ikke konsesjonspliktig

Vi viser til melding av 23.08.2019 om vannuttak fra Grunningen til snøproduksjon. NVE skal på bakgrunn av opplysningene i meldingen med tilleggsopplysningen av 30.06.2020 avgjøre om utbyggingen medfører slike skader eller ulemper for allmenne interesser at tiltaket må ha konsesjon etter vannressursloven § 8.

Orientering om tiltaket

Tingelstad Idrettsforening planlegger et vannuttak fra Grunningen på maksimalt 14 l/s og gjennomsnittlig 7 l/s til kunstsneproduksjon. Vannuttaket vil foregå i månedene november-januar over en periode på 1-2 uker. Alminnelig lavvannføring fra Grunningen er oppgitt til 13,5 l/s og det er planlagt å slippe en minstevannføring lik 13,5 l/s. Det er oppgitt at produksjon på maks kapasitet ikke vil strekke seg utover 14 dager. Produksjonen foregår gjennom dugnadsarbeid og vil dermed heller ikke foregå gjennom hele døgnets tider. Dersom vannstanden i Grunningen synker mer enn 10 cm vil produksjonen opphøre.

Inntaket skal etableres ved at det lages en kum med en vannpumpe som skal få tilsig fra Grunningen. Fra inntakskummen skal rørene graves ned. Det vil også etableres et pumpehus like ved vannet.

Hoveddata		
TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	13,5
Middelvannføring	l/s	166
Alminnelig lavvannføring	l/s	13,5
Planlagt minstevannføring	l/s	13,5
Vannuttak		
Inntak	moh.	239
Diameter rør	mm	108,9
Maksimalt vannuttak	l/s	14
Gjennomsnittlig vannuttak	l/s	7

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

Meldingen er sendt Gran kommune, Oppland fylkeskommune (nå Innlandet fylkeskommune) og Fylkesmannen i Innlandet på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger.

NVE har mottatt følgende uttalelse fra Fylkesmannen Innlandet i brev av 24.09.2019:

« ...

Vår vurdering

Vi har drøftet saken med Oppland fylkeskommune og vi gir her vår felles vurdering av saken.

Grunningen er en kalksjø med verdi A (<https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00003159>). Grunningen oppfyller også kriteriene for å være «utvalgt naturtype». Innsjøen har bla. en verdifull vannvegetasjon. Grunningen er betydelig påvirket av næringssaltforurensing og av den fremmede arten vasspest. Både vannkvaliteten og vasspesten er en betydelig belastning for innsjøens vannvegetasjon, og medfører en begrensning i voksedyp for kransalgene i innsjøen. Grunningen ligger i Askjumelvas nedbørfelt. Nedre del av Askjumelva er gyte- og oppvekstelv for storaure fra Randsfjorden, samt for aure fra Askjuntjernet som ligger et stykke nedstrøms Grunningen. Grunningens nedbørfelt utgjør 13,5 km² av Askjumelvas totale nedbørfelt på 21 km². Følgelig utgjør avløpet fra Grunningen en vesentlig del av Askjumelvas totale vannføring. Av hensyn til auren i de nedre deler av vassdraget er det viktig at det sikres en minstevannføring ut av Grunningen på minimum alminnelig lavvannføring. På utløpet av Grunningen har det vært dam og mølle så det bør være teknisk mulig å finne en løsning for slipp av minstevann når det tas ut vann til snøproduksjon.

Grunningen har en overflate på 75 000 m². Dersom vannuttak foregår for fullt over en periode på 14 dager i en periode med lavvannføring, vil uttaket senke Grunningen ca. 22 cm dersom det opprettholdes en minstevannføring lik lavvannføringen fra Grunningen. I praksis vil en så stor senkning trolig ikke inntreffe, da vannuttaket neppe vil være på maksimalt uttak over en så lang periode og fordi snøproduksjonen i hovedsak vil skje i perioder hvor tilsiget er noe større enn lavvannføringen. En senkning på 22 cm kan imidlertid ha uheldige konsekvenser for vannvegetasjonen i vatnet. Dette forsterkes av den dårlige vannkvaliteten og vasspesten som begrenser voksedypet for bla. kransalger. Det bør derfor enten foretas en nærmere vurdering av konsekvensene av en senkning for vannvegetasjonen, eller legges inn bestemmelser som begrenser anledningen til å senke vannet slik at en er sikker på at senkningen ikke vil være til skade for vegetasjonen i vannet. En begrensning av senkningen til f.eks. 10 cm, ev. fastsettes et maksimalt uttaksvolum pr uke som sikrer at senkning av vannstanden ikke vil bli større, vil etter vår vurdering sikre mot slik skade av betydning. Trolig vil en slik begrensning ikke medføre begrensninger av vesentlige betydning for den planlagte snøproduksjonen.

Konklusjon

Vi mener det vil være mulig å ta ut vann fra Grunningen til snøproduksjon slik det er beskrevet i meldingen uten at dette medfører vesentlig skade på naturmiljøet. Dette forutsetter imidlertid at det sikres en minstevannføring ut av Grunningen og at vannstanden i Grunningen ikke senkes for mye. Det er følgelig behov for å knytte vilkår til uttak av vann og manøvrering av Grunningen til en tillatelse til uttak av vann. Slike vilkår må enten knyttes til vedtak etter vannressursloven, eller til vedtak etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.»

Tinglestad IF har i epost av 30.06.2020 gitt følgende tilleggsinformasjon:

1. «*Produksjon av snø vil ikke strekker seg over 14 dager med maksimalt uttak*
2. *Produksjon vil ikke skje 24 timer per døgn da vi alle har jobb og gjør dette på dugnad*
3. *Vi vil stoppe produksjonen hvis vi ser vannstanden synker mer enn 10 cm.*
4. *Uttaket vi søkte om er maksimalt uttak på 2 kanoner, men per nå har vi ikke råd til mer enn 1 kanon. Så en eventuell synking av vannstanden vil ikke inntreffe før vi får 2 kanoner og da forholder vi oss til punktene over.»*

NVEs vurdering

NVE har den 16.09.2020 utført søk i databaser som Naturbase (www.naturbase.no) og Artskart (www.artsdatabanken.no). I området er det observert flere fugler av spesiell interesse, som toppdykker (NT), sivhøne (VU) og sothøne (VU). Dette er ferskvannsavhengige arter som helt eller delvis trekker sørover vinterstid. Grunningen er en kalksjø med verdi A. Det har blitt registrert flere rødlistede vegetasjonstyper i innsjøen. I høringsuttalelsen fra Fylkesmannen og fylkeskommunen skriver de at en senkning av vannstanden kan ha uheldige konsekvenser for kransalgene i Grunningen, men dersom det settes begrensninger på vannstandssenkningen vil dette kunne begrense påvirkningen. Tinglestad IF imøtekom denne uttalelsen og satte selv en begrensning på 10 cm vannstandsreduksjon i etterkant av høringsrunden. Vi mener at med maksimalt 10 cm vannstandsreduksjon og at tiltaket er begrenset i forhold til tid, vil tiltaket ikke være til nevneverdig ulempe for de vannavhengige artene i innsjøen.

Holebekken, som er utløpsbekken fra Grunningen, er klassifisert som et viktig bekkedrag, og Askjumstjernet videre nedstrøms er en kalksjø med lokalt viktig C verdi. De to vannene er i hovedsak registrert som viktige naturtyper grunnet funn av rødlistede vegetasjonstyper, mens Holebekken blant annet er beskrevet som et viktig overvintringsområde for vannfugl. Ved uttak og bortledning av vann som endrer vannføringen i elver og bekker med årssikker vannføring, skal minst den alminnelige lavvannføringen være tilbake, jf. vannressursloven § 10. Det er planlagt å slippe minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring på 13,5 l/s. Det er ikke oppgitt i meldingen hvordan dette skal gjennomføres. Slik Fylkesmannen skriver i sin uttalelse har det i utløpet av Grunningen vært en dam og mølle, slik at det bør være teknisk mulig å finne en løsning for slipp av minstevann når det tas ut vann til snøproduksjon. En forutsetning for dette vedtaket er at det etableres et arrangement som sikrer slipp av minstevannføring og vi understreker at det er tiltakshavers ansvar å følge opp dette. NVE mener at vannressurslovens krav om slipp av minstevannføring er oppfylt. Ved å slippe en minstevannføring i perioder ved vannuttak vil også verdiene nedstrøms i vassdraget i stor grad ivaretas, som overvintringsområdet for fugl i Holebekken.

NVE mener kravet til kunnskapsgrunnlag for å vurdere konsesjonsplikt, jf. naturmangfoldloven § 8, er oppfylt med informasjon fra søker, søk i databaser og informasjon fra høringsuttalelser. Ut fra tilgjengelig kunnskap vurderer vi det som lite sannsynlig at tiltaket vil føre til nevneverdig skade eller ulempe for naturmangfoldet i vassdraget.

Det ble utført søk i riksantikvarens database Askeladden (askeladden.ra.no) den 16.09.2020 uten å finne noen kulturminner innenfor berørt område.

Det er begrenset med tekniske spesifikasjoner i meldingen, men i vedlagte kart synliggjøres det planlagte tiltaket. Det skal etableres en kum med vannpumpe på vestsiden av Grunningen like i nærheten til vannkanten. Inntaksrøret skal graves ned frem til pumpehuset. Slik vi ser det er tiltaket av begrenset omfang og vil ikke være til nevneverdig ulempe for friluftslivet eller landskapsinntrykket.

Uttak av vann kan føre til usikker is. Vi vil oppfordre til tydelig markering og skilting av usikker is både når vannuttaket foregår og en kort periode etter, og vi anbefaler å finne en løsning som skaper minst mulig usikker is.

NVEs vedtak

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000, vedtar NVE at tiltaket ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Vedtaket forutsetter at tiltaket gjennomføres i samsvar med framlagte planer. Dersom planene endres, bør tiltaket vurderes på nytt. Iverksetting av konsesjonspliktig tiltak uten nødvendig konsesjon er straffbart etter vannressursloven § 63.

Vi gjør oppmerksom på at selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven, gjelder aktsomhetsregelen i vannressursloven § 5 og vannressursloven § 41 om nedlegging av vassdragsanlegg.

Dette vedtaket har en gyldighet på tre år. NVE anbefaler at saken legges frem for NVE for ny vurdering hvis tiltaket ønskes realisert etter dette tidsrom.

Med vassdragsanlegget i drift skal det til enhver tid slippes forbi inntaket en minstevannføring tilsvarende alminnelig lavvannføring, oppgitt i meldingen til **13,5 l/s**. Dersom tilsiget er mindre enn fastsatt minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Det er en forutsetning for vedtaket at det skal være et arrangement for minstevannføring.

Videre saksbehandling

NVEs konklusjon bygger på de opplysningene som er gitt i meldingen av 23.08.2019 og tilleggsinformasjon av 30.06.2020. Ved endringer i planene bør ny melding sendes, slik at NVE kan vurdere konsesjonsplikten på nytt.

Vi understreker at dette vedtaket ikke gir tillatelse til bygging. Tiltakshaver må selv ta kontakt med kommunen for nødvendige avklaringer og for å få de nødvendige tillatelser.

Videre gjør vi oppmerksom på at tiltakshaver selv må avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt som følge av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Det kan være utfordringer knyttet til koronaviruset. Dersom det ikke er mulig å sende en klage innen tre uker, må det sendes en begrunnet søknad om utsatt klagefrist til nve@nve.no. Se også informasjon om frister i forbindelse med koronapandemien på våre nettsider: <https://www.nve.no/nytt-fra-nve/andre-nyhetssaker/nves-frister-gjelder-som-normalt-soknader-behandles-enkeltvis/>.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

FYLKESMANNEN I INNLANDET

Gran kommune

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.